

Fællesudvalget indstillede til Tingene, og som ogsaa blev vedtaget i det andet Ting.

De Grunde, som førte Mindretallet til i Slutningen af forrige Samling ikke at acceptere det Forslag til Afgørelse, som Flertallet i Fællesudvalget havde sluttet sig til, ere jo i og for sig endnu til Stede. Vi mente den Gang, at den yderste Indrømmelse, hvortil vi kunde komme fra det Standpunkt, dette Ting i Overensstemmelse med Regeringens Forslag tidligere havde indtaget, var den at lade det forblive ved Bestemmelsen om Kaldelsesmaaden i § 9 i Loven af 1856. Det var det yderste, hvortil vi mente at kunne gaa; det betegnede, saaledes som det stilledes fra vor Side i Fællesudvalget, en meget stor Imødekommenhed, fordi vi paa alle tidligere Stadier af Forslagets Behandling i Overensstemmelse med Regeringens Princip og Tankegang havde ønsket at komme bort fra eller ændre noget i den Ordning, som § 9 i Loven af 1856 havde indført paa dette Punkt, og som jo til forskellige Sider og paa forskellige Maader havde voldt Vanskeligheder. Vi viste denne store Imødekommenhed for ikke at lægge Hindringer i Vejen for, at der endelig kunde komme noget ud af Forslaget, og gik altsaa den Gang i Overensstemmelse med den højtærede Minister ind paa som den yderste Indrømmelse at lade det udgaa af Lovforslaget, som vedrørte Kaldelsen, og altsaa i den Henseende lade det forblive ved Loven af 1856. Vi mente derimod ikke den Gang, at kunne gaa med til det Forslag, som indstilledes fra Flertallets Side, fordi det indeholdt endnu en yderligere Begrænsning og Indskrænkning i den Indflydelse paa Kaldelsen, som den kaldsberettigede — Skoledirektionen vil det vel i Reglen være — havde, endnu en yderligere Indskrænkning, som laa deri, at Skoledirektionerne tidligere kunde tage en hvilken som helst Kassationsgrund til Følge, naar de blot kunde være den bekendt — saa at sige — at oplyse Sogneraadet eller den indstillende Myndighed om Grunden, medens deres Kassationsret nu efter Forslaget, saaledes som det foreslaas af Flertallet, skulde begrænses til visse bestemte Kassationsgrunde. Og nu mente vi, at denne yderligere Beklipning af den kaldsberettigedes Indflydelse var farlig, at der kunde komme Tider, hvor man vilde beklage, at man havde indskrænket en Indflydelse, som nu ikke kunde ramme paa Punkter, hvor man kunde komme til at trænge til det. — De Grunde, som den Gang ledede os, mener jeg for mit Vedkommende stadig staa ved

Magt, og jeg kan ikke erkende, at de ere gendrevne eller afkræftede ved de Betragtninger, som ere anførte i Bemærkningerne til Lovforslaget, som det nu foreligger, eller af den højtærede Minister bleve anførte ved Sagens Forelæggelse, simpelthen fordi — jeg skal ikke fordybe mig nærmere deri — disse Betragtninger ikke ramme paa de Punkter, som for os vare de afgørende. — Lige saa lidt kan jeg derfor tillægge det nogen reel Betydning, at den højtærede Minister har haft Medhold i sin Opfattelse af ansete Medlemmer af Skoledirektionerne rundt om i Landet, thi heller ikke de Betragtninger, der kunne have ledet til disse, ramme eller staa i Forbindelse med de Betragtninger, der have ledet os. — Men derimod erkender jeg, at der er et Hensyn, som kunde komme i Betragtning og i alt Fald bør tages under Overvejelse ved Spørgsmaalet, om man skulde forandre Standpunkt, saaledes som Ministeren ønsker det, og det er det Hensyn, som ogsaa er blevet anført baade i Bemærkningerne til Lovforslaget og ved Sagens Forelæggelse, nemlig, om ikke Ulemperne, som kunne følge af, at man vedtager Forslaget, som det nu ønskes, ere for svage eller for fjerne til, at de kunne veje op imod og bør hindre, at man opnaar det Gode, som Lovforslaget vil skaffe Folkeskolen. Spørgsmaalet er, om ikke disse Goder ere af en saadan Betydning og Farerne ved denne Bestemmelse paa den anden Side saa ringe, at de ikke paa dette Punkt bør være en Hindring for, at der kommer noget ud af Forslaget. Jeg erkender, det beror paa et Skøn, naar der er Tale om, hvor højt man sætter de Goder, Lovforslaget vil bringe Folkeskolen, og paa den anden Side, hvor højt man vurderer de Farer, der kunne true og kunne komme til at vise sig virksomme i Tidens Løb, og om de dog ikke ere for ringe og for fjerne til, at man bør lade Sagen strande paa dette Punkt. Jeg erkender, at det er et Punkt, som der efter given Anledning kunde være Grund til at tage under Overvejelse paa ny. Jeg forstaar, at der paa det Punkt kan være forskellige Meninger, og jeg forstaar og kan ogsaa tænke mig, at man efter nogen Tids Forløb kan dømme anderledes om dette Spørgsmaal, end man dømte tidligere. Jeg vil ligeledes kunne tænke mig Muligheden af, at det kunde have forandret vor Afgørelse eller i alt Fald haft Betydning for vor Afgørelse i Marts, hvis vi den Gang havde vidst, hvad vi nu til vor Overraskelse høre, at den højtærede